

mladina, kaj in kako ž njo ravnati, z eno besedo: on je moral živeti s tako mladino. Le tak zna prihodnjim učiteljem pravi učitelj biti. Mi smo zadnji, ki bi se v vsem skladali s slovečim Dittes-om; al on ima pravico govoriti o ljudskem šolstvu, kajti on se je izuril v ljudskih šolah. — Zato naj nekteri slavo pojó „Lehrerbildnern“, ki niso se izurili o ljudskem šolstvu, nam je taka slava prazen dim, ki vstaja iz enostranske osebnosti, pa ne iz vsestranske resnice.

In tako sklepamo ta sestavek. Precej dolg je in odkritosrčen, kajti mi smo dokazovali, pa ne samo z besedami okoli sebe metali. Provociran pa je bil po tem, da tak vse sramotivni spisec se je prikazal v šolskem programu!

Prvi véliki zbor društva slovenskih učiteljev.

Ta zbor bode po naznanilu „Učit. Tovarša“ 24. in 25. dne prihodnjega meseca septembra; obravnavale se bodo sledeče stvari:

1. Kako naj se slovenski učitelj za svoj stan izobražuje;
2. kako naj se v naših večrazrednih ljudskih šolah podučuje drugi deželni jezik;
3. kako naj bi ljudski učitelji na Kranjskem, Koroškem, Štajarskem in Primorskem imeli enakomerno plačo;
4. posamesni nasvetje.

Zraven tega bode dosednji začasni odbor slovenskega učiteljskega društva poročal o društvenih zadevah in potem bode (po §. 13. društvenih pravil) volitev prvosednika, blagajnika, trinajst drugih odbornikov in treh pregledovalcev društvene blagajnice in knjižnice.

Prvi dan, to je, 24. septembra zvečer bode na korist slovenskega učiteljskega društva pod vodstvom gosp. A. Nedveda javna „učiteljska beseda“ (koncert). —

Drugi dan, to je, 25. septembra bode občni zbor društva v pomoč učiteljem in njihovim vdovam in sirotam na Kranjskem.

Natančnejši čas in kraj zborovanja bode se naznanil prihodnjič.

S tem skupnim zborovanjem slovenskih ljudskih učiteljev združena bode tudi razstava učil, ktere se bodo vdeleževali tukajšnji in vnanji knjigarji in tudi posamesni učitelji in nektre ljudske šole.

26. dne septembra potem se napravi, ako bodo kaki vdeleževalci hoteli, izlet v Bled ali v kak drug bližnji kraj na Gorenško.

Vsak vdeleževalec tega prvega občnega zbora slovenskih učiteljev plača 50 kr. za vstopnico, s katero bode se po znižani ceni vozil po železnicah, in bode imel z njo vhod v zborovanje, k razstavi, k učiteljski razstavi, k učiteljski besedi in k drugim takratnim shodom.

Vsi slovenski ljudski učitelji na Kranjskem, Koroškem, Štajarskem in Primorskem, posebno pa vsi udje slovenskega učiteljskega društva se uljudno vabijo v ta prvi občni zbor vseh slovenskih učiteljev. „Ljubi bratje! slovenski učitelji! — tako se sklepa vabilo — pokažimo svetu, da nam srce bije za domačo šolo in pravo narodno omiko, da to svojo važno nalogo moremo le izvrševati, ako svojo združbo vtrjujemo, svoja čutila čistimo in bistrimo, da se za svoj težavni poklic spodbujamo, ter s posebnimi pomočki pomagamo tudi posebni nameri na blagor našega milega naroda“.

Ogled po domovini.

Potovanje na Véliki Zvon (Grossglockner).

Spisal France Kadilnik.

Velikansko koroško goro „Véliki zvon“ pohoditi za trdno sem sklenil lansko leto, ko sem jo 18. septembra zadnji pot s Triglava videl. Odpeljal sem se tedaj v nedeljo 4. avgusta zjutraj pri grdem vremenu, mislé, da po grdem vremenu mora priti lepo, z Rudolfovo železnico do Trbiža, in od tukaj po obedu z vozom naprej v Belak; ob 5. uri popoldne sem bil v gostilni „pri pošti“. Ker ni bilo boljšega početi, grem peš Belaške toplice ogledat. Malo ljudi, slaba pijača in postrežba — kaj hoče v takih okoliščinah zdrav človek v toplicah početi! — in to tudi mene kmalu žene nazaj v Belak na Stadlerjev vrt, al tudi tukaj je bilo zelo dolgočasno, tedaj se vrnem v gostilno „pri pošti“. Tu je sedelo pri dolgi mizi mnogo gospodov, ki so se ravno pogovarjali o hribolazcih. Nategoval sem radoveden pogovore njih na svoja ušesa, in kmalu se vtaknem vmes in jim povem, da potujem na „Véliki zvon“ in da dobrega sveta potrebujem. Prijazno mi svetujejo: naj se peljem z Rudolfovo železnico do Gornjega Dravburga (Oberdrauburg), naprej potem z vozom do Dels in tukaj prehodivši hrib Iselsberg naj grem v Vogliče (Winklern). Zahvalivši se za dober svet grem spat.

V ponedeljek 5. avgusta zjutraj zgodaj se odpeljem z domačim omnibusom na kolodvor, od kodar smo ob pol 5. uri odrinili. Železnica gre na desni strani Drave po Dravski dolini čez Paternijon, pri Mauthbrücken-u gré čez Dravo na levo stran, in prišli smo v Špital; malo od tod naprej gré železnica čez reko Lieser, ktera iz Malte doline priteče in se koj pod Špitalom v Dravo izliva. Potem pride Belski most (Möllbrück), na koncu Belske doline gré železnica čez reko Bela (Möll), ktera se tudi malo spodej v Dravo izteka. Pri Sachsenburgu prevozi železnica dvakrat Dravo ter potem zmirom na levi strani ostane. Ob 9. uri smo bili v gornjem Dravburgu (Oberdrauburg) v gostilni pri „Pontilu“. Po kosilu se odpeljem ravno ob 12. uri od tod na kolah naprej. V pol ure sem bil v Rosenburgu na koncu koroške dežele (gornje Dravske doline) in Tirolske, v nižji Pusterski dolini. Tu naprej so hribovski hudourniki cesto dvakrat tako raztrgali, da sva z voznikom komaj konja in voz čez spravila.

Ob dveh popoldne se pripeljem v Delse do gostilne Pruzzenbacherjeve. Vas je majhna, pa že precej visoko leži. Gostilna je bila polna mladih fantov, štirje teh so imeli šopke, vsi dobre volje. Na vprašanje moje: kaj to pomeni, mi odgovori krčmar, da so 22 let starega fanta pokopali, zdaj si pa z vinom veliko žalost tolažijo. So pač — si mislim — navade povsod enake! Pruzzenbacher mi prinese piva, naprosim ga, naj mi tudi vodnika čez Iselsberg preskrbi. „Glai Herr!“ — mi odgovori. Kmalu potem zapazim staro ženico z visokim špicastim klobukom okrog mene se sukati. Na vprašanje: ali kmalu vodnika dobim, mi odvrne Pruzzenbacher: „S Majcele ischt scho längscht do“. Ženica stopi pred-me in pravi: „do bin i“ — Dobro! toda potejkajte mojo popotno skrinjico, ali jo bote mogla nesti. Ženica prizdigne ter reče: „S get scho“. Koliko bom pa plačal — vprašam. En goldinar — reče — je tarifa, 25 funtov zastonj; kar je pa čez, se plača od funta po 4 kr. — In jela sva koračiti v hrib. Vsakih 100 korakov je počivala ter tožila, da težko sope, ko pa je mlada bila, je marsikterega možaka v hoji vžugala. Na vprašanje, zakaj jej pravijo „Majcele“, mi odgovori, zato, ker sem za Marijo krščena, pišem se pa Einetter in sem že 67 let stara.

V eni uri prilaziva vendar na vrh hriba „Iselsberg“.